

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 77, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ljubljana, 19. 2. 2016

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
Odbor za kulturo
g. Dragan Matić

ZAHTEVA ZA SKLIC NUJNE SEJE ODBORA ZA KULTURO

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke zahteva, da se na podlagi drugega odstavka 48. člena, v povezavi z 32. členom Poslovnika DZ, skliče nujna seja Odbora za kulturo z obravnavo naslednje točke:

**»Uresničevanje zakonskih podlag za delovanje
parlamentarnega programa RTV Slovenija«**

I. Obrazložitev:

Leta 2005 je bil sprejet Zakon o Radioteleviziji Slovenija (v nadaljevanju RTVS), ki je predvidel tudi poseben nacionalni televizijski program, namenjen neposrednim prenosom sej Državnega zbora Republike Slovenije in njegovih delovnih teles.

RTVS je javni zavod posebnega kulturnega in nacionalnega pomena, ki se financira iz prispevka državljanov. Opravlja javno službo na področju radijske in televizijske dejavnosti, določeno z Zakonom o RTVS, z namenom zagotavljanja demokratičnih, socialnih in kulturnih potreb državljanov in državljanov Republike Slovenije, Slovenk in Slovencev po svetu, pripadnic in pripadnikov slovenskih narodnih manjšin v Italiji, Avstriji in Madžarski, italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji ter druge dejavnosti v skladu z zakonom in Statutom RTV Slovenija ter zakonom, ki ureja področje medijev.

3. člen Zakona o RTVS določa sledeče:

» (1) Javna služba po tem zakonu obsega ustvarjanje, pripravljanje, arhiviranje in oddajanje:

- dveh nacionalnih televizijskih programov;
- treh nacionalnih radijskih programov;
- radijskih in televizijskih programov regionalnih centrov v Kopru in Mariboru;
- po en radijski in televizijski program za avtohtono italijansko in madžarsko narodno skupnost (v nadaljnjem besedilu: narodnostni program) ter radijske in televizijske oddaje za romsko etnično skupnost (v nadaljnjem besedilu: oddaje za Rome);
- radijskih in televizijskih programov za slovenske narodne manjšine v sosednjih državah ter za slovenske izseljenke in izseljence (v nadaljnjem besedilu: izseljence) in zdomce;
- radijskih in televizijskih programov za tujo javnost;
- teleteksta, internetnega in mobilnega portala.

(2) Javna služba po tem zakonu poleg programov iz prejšnjega odstavka obsega tudi poseben nacionalni televizijski program, namenjen neposrednim prenosom sej Državnega zbora Republike Slovenije in njegovih delovnih teles ter predvajanju posnetkov teh sej, kadar neposredni prenos ni mogoč, in celovitemu informiranju javnosti tudi o vsem drugem parlamentarnem dogajanju, vključno s sejami Državnega sveta Republike Slovenije, mednarodnimi aktivnostmi parlamenta, posveti v organizaciji Državnega zbora Republike Slovenije oziroma njegovih delovnih telesih ali Državnega sveta Republike Slovenije in drugimi aktivnostmi, povezanimi z uresničevanjem ustavnih pristojnosti slovenskega parlamenta.«

Uvajanje neposrednega vpogleda v delo parlamentov prek vzpostavitve parlamentarnih programov je dolgoletna praksa v mnogih evropskih državah. Predvajanje neposrednih prenosov sej in posnetkov celotnih sej je namenjeno celovitemu in nepristranskemu obveščanju gledalcev, da si le-ti lahko sami ustvarijo mnenje.

Slovenski parlamentarni program je v okviru RTVS pričel z oddajanjem leta 2008. Že od začetka je bilo zaslediti težave z zagotavljanjem zakonskih določb, ki zahtevajo celovito pokrivanje dela državnega zbora in njegovih odborov. Eden od vzrokov je tudi v finančni podhranjenosti parlamentarnega programa, ki se je z vsakim letom le povečevala.

Zanimivo je, da se je RTVS lani maja odločila za spremembo Statuta javnega zavoda RTV Slovenija. Tako je 7. 5. 2015 Nadzorni svet RTVS sprejel dve spremembi, in sicer spojitev televizijskega informativnega in parlamentarnega pasu v eno uredniško-producentsko enoto ter spojitev radijskega Prvega in informativnega programa. »Z združitvijo

Informativnega in Parlamentarnega programa Televizije Slovenija se produkcijski procesi prilagajajo najnovejši tehnologiji, Televizija Slovenija pa se s tem postavlja ob bok najuspešnejšim tujim televizijam«, je takrat v svoji obrazložitvi zapisala direktorica Televizije Slovenija dr. Ljerka Bizilj.

Uredniško-producentska enota, zadolžena za poseben nacionalni program, namenjen parlamentarnim vsebinam Državnega zbora Republike Slovenije in njegovih teles, naj bi se oziroma se je združila z Informativnim programom Televizije Slovenija. »Namen združitve je predvsem v ustvarjanju bogatejšega, verodostojnejšega in kakovostnejšega programa. Združitev pa bo doprinesla tudi kvalitetnejše pokrivanje dogajanja v državnem zboru in njegovih delovnih telesih ter programsko obogatitev 3. programa Televizije Slovenija,« je bilo takrat zapisano v sporočilu za javnost. Zapisano je bilo tudi, da bodo statutarne spremembe uresničene v roku 6 mesecev po njihovem sprejetju.

Sprašujemo se, ali so tovrstne spremembe statuta v skladu z zakonom o RTV? Po našem mnenju si poseben nacionalni televizijski program (kar je parlamentarni program po zakonu o RTV) za opravljanje svojega dela zasluži in potrebuje svojo uredniško-producentsko enoto.

V programsko-poslovnem načrtu RTVS za leto 2016 lahko preberemo, da so »večina lastne produkcije parlamentarnega programa neposredni prenosi zasedanj DZ RS in njegovih delovnih teles, predvajanje dogajanja v DZ z zamikom oziroma v obliki povzetkov ali televizijskih oddaj. Parlamentarni program objavlja (in za objavo tudi pripravlja) domala vse gradivo, ki ga posname in v krajši obliki objavi Informativni program TVSLO, ponavlja v enaki ali nekoliko prirejeni obliki vse informativne oddaje Informativnega programa TVSLO in tudi Regionalnih centrov RTVSLO ter Dnevnik Slovencev v Italiji. Ponavlja vse informativne oddaje madžarske produkcije v Lendavi in tudi kulturne informativne oddaje TVSLO. Ponovitve informativnih in regionalnih informativnih oddaj se leta 2016 selijo na TVSLO3. Predvajata se TV Dnevnik in Slovenska kronika z znakovnim jezikom. Na TVSLO3 se ponavljajo tudi aktualne, angažirane dokumentarne oddaje lastne in tuje produkcije. V primeru večjih finančnih možnosti, bomo TVSLO3 okrepili tudi na način živega, vodenega programa. Načrtujemo večjo povezanost z MMC in prenos določenih delovnih teles zgolj na spletu.«.

Glede na navedene spremembe bi lahko upravičeno pričakovali dopolnitev in obogatitev parlamentarnega programa (TVSLO3) z vsebinami, ki bi še dodatno osvetlile dogajanje v parlamentu. Na žalost pa se srečujemo s situacijo, s katero se kršijo zakonske določbe ZRTVS. Tudi načrti, da se prenosi določenih sej delovnih teles državnega zbora prenesejo zgolj na splet, so po našem mnenju v neskladju z zakonom.

Že od začetka delovanja parlamentarnega programa se srečujemo s situacijo, ko seje delovnih teles državnega zbora niso neposredno

prenašane, pa tudi posnete ne za morebitno kasnejše predvajanje, s čemer RTVS bistveno poslabšuje obveščenost državljanov o najpomembnejših dogajanjih doma in po svetu. Izgovor odgovornih je, da imajo premalo snemalcev. A po našem prepričanju gre za zavestno (verjetno tudi po namigih ali pritiskih dela politike) poseganje v parlamentarni program, z namenom zaščite vlade in koalicije, ki nista sposobni predlagati dobrih rešitev, opoziciji pa ne parirati na javni - odprti medijski sceni. S tem pa, ko RTVS prikriva nesposobnost vladne koalicije, prikriva dejansko stanje in vpliva na javno podobo osebnosti in političnih strank.

Na parlamentarnem programu lahko tako namesto posnetkov sej delovnih teles gledamo razne prenose športnih dogodkov, ponovitve intervjujev in druge razvedrilne oddaje. Argument, da zakon RTV-ju ne nalaga, česa ne smejo predvajati na posameznem programu, ne vzdrži. Navkljub vsemu je TVSLO3 poseben nacionalni televizijski program, ki mora po svoji zakonski opredelitvi poskrbeti za neposredni prenos sej Državnega zbora Republike Slovenije in njegovih delovnih teles ter predvajanju posnetkov teh sej, kadar neposredni prenos ni mogoč.

Po našem mnenju in izkušnjah se te zakonske določbe v veliki meri ne izvršujejo oziroma se kršijo.

II. Odboru za kulturo predlagamo, da po končani razpravi sprejme naslednje **sklepe**:

1. Odbor za kulturo se je seznanil s problematiko uresničevanja zakonskih podlag za delovanje parlamentarnega programa RTV Slovenija.
2. Odbor za kulturo poziva vodstvo RTV Slovenija, da zagotovi sredstva za nemoteno delovanje parlamentarnega programa RTV Slovenija.
3. Odbor za kulturo poziva vodstvo RTV Slovenija, da dosledno upošteva zakonske določbe, in sicer 2. odstavek 3. člena zakona o RTVS, ki se glasi: »Javna služba po tem zakonu poleg programov iz prejšnjega odstavka obsega tudi poseben nacionalni televizijski program, namenjen neposrednim prenosom sej Državnega zbora Republike Slovenije in njegovih delovnih teles ter predvajanju posnetkov teh sej, kadar neposredni prenos ni mogoč, in celovitemu informiranju javnosti tudi o vsem drugem parlamentarnem dogajanju, vključno s sejami Državnega sveta Republike Slovenije, mednarodnimi aktivnostmi parlamenta, posveti v organizaciji Državnega zbora Republike Slovenije oziroma njegovih delovnih teles ali Državnega sveta Republike Slovenije in

drugimi aktivnostmi, povezanimi z uresničevanjem ustavnih pristojnosti slovenskega parlamenta.«.

III. Predlagatelji zahteve predlagamo, da na sejo Odbora za kulturo povabite:

- mag. Julijano Bizjak Mlakar, ministrico za kulturo;
- mag. Marka Fillija, generalnega direktorja RTV Slovenija;
- dr. Ljerkko Bizilj, direktorico Televizije Slovenija;
- Jadranko Rebernik, odgovorno urednico UPE Informativni program;
- dr. Mitjo Štularja, predsednik Programskega sveta RTV Slovenija.

Priloge:

- <https://www.rtv slo.si/sporocila-za-javnost/sprejete-spremembe-in-dopolnitve-statuta-javnega-zavoda-rtv-slovenija/364517>
- <http://www.rtv slo.si/slovenija/rtv-slovenija-parlamentarni-program-bo-zdruzen-z-informativnim/363293>
- <https://www.dnevnik.si/1042720734>

Vodja poslanske skupine SDS,
Jože Tanko